

Rechtvaardige behandeling van arbeids- en kennismigranten

Dag-datum-jaartal-plaats: Zaterdag 13 juni 2026, Apeldoorn

Hoofdstuk toe te voegen: werknemers uit het buitenland.

De indieners van de resolutie stellen voor om een hoofdstuk stuk toe te voegen:

Arbeidsmigranten en expats

In Nederland zijn er veel mensen uit het buitenland aan het werk in sectoren waar tekort aan personeel is. Van de tuinbouw en schoonmaak tot aan de IT-sector en techniek, overal kun je ze vinden. In 2025 werd geschat dat er 1,7 miljoen migranten aan het werk waren in Nederland. Daarmee maken zij bijna 10% uit van de Nederlandse beroepsbevolking. Migranten zijn dus ook een heel grote groep die onze economie draaiend houdt.

Er wordt vaak een scheidslijn gemaakt tussen arbeidsmigranten en expats/kennismigranten. Het formele verschil tussen deze twee groepen is hun opleidingsniveau. Arbeidsmigranten doen vaak praktisch, arbeidsintensief werk. Expats hebben specifieke deskundigheid en zijn theoretisch geschoold. Daarmee is informeel ook hun inkomen onderdeel van de scheidslijn. Arbeidsmigranten verdienen vaak minimumloon, terwijl expats bovenmodaal verdienen. Bovendien is er een speciale regeling voor expats die ervoor zorgt dat zij over 30% van hun inkomen geen belasting hoeven te betalen tijdens de eerste vijf jaar dat zij in Nederland zijn. Perspectief pleit ervoor dat deze vrijstelling regeling wordt afgeschaft.

Uitbuiting van arbeidsmigranten is helaas aan de orde van de dag. Omdat werkgevers de registratieplicht van werknemers aan de laars lappen, worden de arbeidsmigranten onzichtbaar en kwetsbaar voor uitbuiting. Dit zou volgens Perspectief hard bestreden moeten worden. Een van de belangrijke organisaties hierin is de Arbeidsinspectie, die een stabiele financiering verdient. Ook zou er een apart registratiesysteem moeten komen om buitenlandse werknemers in te registreren.

Expatrieregeling

De expatrieregeling, ook wel de 30%-regeling genoemd, is in het leven geroepen om de extra kosten die expats maken voor hun verblijf in Nederland te compenseren. Het gaat hierbij om kosten van het levensonderhoud, die in Nederland hoger zijn dan in het land van herkomst.

Werkgevers kunnen expats maximaal vijf jaar compenseren voor deze extra kosten. Doorgaans gebeurt dit door 30% van het salaris belastingvrij uit te betalen - vandaar de naam van de regeling. Een tweede optie is dat de werkgever de extra kosten die de werknemer maakt vergoedt.

Deze regeling geldt alleen voor "hoogopgeleide migranten" met een "specifieke deskundigheid die op de Nederlandse arbeidsmarkt moeilijk of niet te vinden is". Hiervoor gelden bepaalde criteria, waaronder een inkomensnorm van ruim €48.000.

Er zijn plannen om de regels voor deze expatrieregeling strenger te maken, waardoor minder mensen hiervoor in aanmerking komen, maar volgens Perspectief is dat niet genoeg. Perspectief wil dat de regeling helemaal afgeschaft wordt.

We erkennen dat dit kan leiden tot verdere onderbezetting in sectoren als de IT en het hoger onderwijs. Daarom moeten er passende compensatieregelingen opgesteld worden. Ter compensatie is het goed om de Nederlandse opleidingen voor sectoren die tekorten hebben aantrekkelijk te maken. Een middel hiertoe is het geven van korting op collegegeld in de studie-sectoren waar sprake is van onderbezetting. Een ander middel hiervoor is het voeren van campagnes.

Concrete standpunten

- *Perspectief ondersteunt de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten, die ervoor zorgt dat bedrijven die met buitenlandse werknemers werken aan een aantal registratie-eisen moeten voldoen.*
- *Perspectief pleit voor afschaffing van de expatregeling. Het is niet uit te leggen dat kennismigranten - mensen met een hoog inkomen - gecompenseerd worden voor de extra kosten die zij maken, terwijl dat voor arbeidsmigranten - die doorgaans het minimumloon verdienen - niet geldt. Dit werkt inkomensverschillen in de hand en is onrechtvaardig. Bovendien is ieder mens waardevol. Het louter toekennen van deze belastingvoordelen aan expats doet het echter voorkomen alsof expats in Nederland meer gewaardeerd worden dan arbeidsmigranten.*
- *Perspectief wil het maken van studiekeuzes en het werken in onderbezette sectoren in Nederland stimuleren, bijvoorbeeld door een korting op het collegegeld en het voeren van campagnes.*
- *Arbeidsmigranten worden nu vaak geregistreerd in het RNI-systeem, waarin iedere EU-burger zich kan registreren als die korter dan vier maanden in Nederland is. Dit RNI-systeem is echter te weinig ingericht om de specifieke doelgroep van arbeidsmigranten goed te registreren. Mede door de slechte registratie kunnen arbeidsmigranten makkelijk worden uitgebuit. Perspectief pleit dan ook voor een nieuw systeem dat specifiek voor registratie van buitenlandse werknemers is bedoeld.*
- *De arbeidsinspectie moet meer tijd en capaciteit krijgen om de inspectie naar misstanden onder arbeidsmigranten beter in beeld te krijgen en aan te kunnen pakken.*

Namens de werkgroepen Democratie & Bestuur en Asiel & Migratie Perspectief,

Anne-Ruth van den Herik, Iris Huizinga, Dorothe Kalkman en Daniël Scheurwater